

„Nowa Reforma“ wychodzi dwa razy dziennie.

Numer poranny wychodzi codziennie prócz poniedziałków i dni świątecznych. — Numer popołudniowy wychodzi codziennie prócz niedziel i świąt.

PRENUMERATA WYNOŚI:

	rocznie	połrocznie	kwartalnie	miesięcznie
W Krakowie	12 kor.	6 kor.	4 kor.	2 kor.
W Austro-Węgzech:				
— jednorazowa przesyłka poczt. 32	16	8	5	2 70 h.
— dwurazowa	32	16	10	5 20
— w Niemczech	36	18	12	6
— w innych państwach	48	24	16	8

Prenumeratę i ogłoszenia (inseraty) uprasza się nadsyłać wraz do Administracji „Nowej Reformy“ w Krakowie. Nr rach. poczt. Kasy Oszcz. 857.484.

Redakcja: ul. Jagiellońska 10. Administracja: ul. św. Anny 3. Telefon Redakcji i Administracji Nr 41, dla rozmów zamiejscowych 1572. — Reklamistów nadsyłających Redakcja nie zwraca. We Lwowie sprzedaje numerów po 6 halery: w Biurze dzienników A. Olszewskiego ulica Kilińskiego 2 i w Biurze Płohna, ulica Karola Ludwika 9.

Cena numeru 4 hal., z przesyłką pocztową 6 hal.

NOVA REFORMA

NUMER PORANNY

Prenumeratę przyjmują:

zamiejscową: Administracja „Nowej Reformy“ i wszystkie urzędy pocztowe; miejscową: Administracja „Nowej Reformy“ — Główna trafikarna w Rynku — Agencja J. Hopcassa 1 A. Salomonowej, ul. Ślaskowska 2 — Handel St. Karłowicza, Sukienicze — Biuro dzienników M. Hupczyka, ul. Wiślna

Zamiejscową prenumeratę i ogłoszenia (inseraty) przyjmują: we Lwowie Biuro dzienników: A. Buchstab, ul. Karola Ludwika 12, 21 — S. Sokółowski, Pałac Hansmana 9, W. Przemysły Krog, ul. Jarosława A. Amster, — W. Tarnowski M. Rockach, — W. Wiednia: Hermann Goldschmidt (sprzedawca pojedynczych numerów), I. Wollzelle 6, — M. Dukas Nasch, Haasenstein & Vogler (także w Hamburgu, Frankfurtu, Berlinie, Lipsku, Bazylei i Wrocławiu), — R. Mosse (także w Berlinie, Hamburgu, Monachium i Norymberdze), — H. Schalek (Wollzelle), — W. Paryżu Société Mutuelle de Publicité A. Loreta, directeur, Rue Rougemont 14. Ogłoszenia (inseraty) przyjmuje Administracja „Nowej Reformy“ za opłatą od miejsca wiersza drobne pismem (petit) za pierwszy raz 20 h., za każdy następny raz po 15 h. — Nadeślane po 60 h. od wiersza za każdy raz. Głosy publiczne po 2 kor. od wiersza, cyfrowy, skomplikowany, pierwszy raz 40 hal.

Załącznik do „Nowej Reformy“ (prospekt, cyrkularze, ogłoszenia itp.) przyjmuje się za cenę 2 kor. od 100 egz. dla zamiejscowych, a 1 kor. od 100 egz. dla miejscowych prenumeratorów

1 1/2 Kg.
czekoladek m.
w ozd. pudelku
herbatników
karmelków
owocowych
UL. SZEWSKA L. 23.

Nowe podatki.

(Telefonem).

Wiedeń, 27 lutego.

Komisja finansowa Izby posłów rozpoczęła wczoraj dyskusję generalną nad rządowymi projektami podatkowymi.

Expose ministra skarbu.

Minister skarbu Zaleski wskazuje na konieczność wprowadzenia równowagi w potrzebach państwa i kraju, które wzrosły i ciągle wzrastają, a mianowicie w drodze powiększenia zysczalnych dochodów. Od czasu ostatniej wielkiej reformy podatkowej w roku 1906, z wyjątkiem podatku od biletów kolejowych, nie otwarto żadnego nowego źródła dochodów. Minister wskazał na znane trudności, na jakie napotyka przeprowadzenie wielkich, czekających zapłatienia zadań, oraz na potrzebę ostrożności przy przeprowadzaniu operacji kredytowych na cele inwestycyjne. Wielkie socjalno-polityczne i gospodarcze zadania, dla których ma się znaleźć pokrycie w nowych źródłach dochodu, należy nazwać koniecznościami. W tym też duchu należy także nowe ustawy podatkowe pojmować jako konieczności ludowe.

Dalej mówił minister o sanacji finansów krajowych, która byłaby możliwa w drodze przekazywania większych sum z podwyższonego podatku od piwa i wódki. Obok tych podatków, które dotykają konsumpcji mas, są jeszcze inne źródła podatków, jak np. podwyższenie podatku personalnego, podatku od tanyem i dywidend, świeże uregulowanie podatku spadkowego, należności ubezpieczeniowych, podatek od totalizatora, od szampa, samochodów, które to podatki dotykają klasy posiadającej, w myśl zasady, że ofiary powinny być, o ile możności, rozłożone na wszystkie klasy ludności, których siła wytrzymuje świeże lub podwyższone podatki, bez szkody gospodarce.

Z podwyższonego o 62 miliony podatku od piwa państwo pozostanie tylko 5 1/2 miliona, zaś krajom przypadnie około 56 milionów, tak, że odczytujemy obecnie istniejące krajowe podatki od piwa w wysokości 23 milionów, będą kraje miały więcej o 33 milionów.

Co do podwyższenia podatku od wódki, państwo pozostanie dotychczasowy dochód 75 milionów, zaś z podwyższonego dochodu zatrzyma państwo tylko 8 milionów, reszta, 27 1/2 miliona, przypadnie krajom. Ogólna suma, jaka przypadnie w drodze przekazania krajom po przeprowadzeniu reformy podatkowej wraz z przekazywaniem z podatku osobisto dochodowego w sumie około 22 milionów, wynosić będzie początkowo 127 milionów koron rocznie, a po przewidywanym początkowym zmniejszeniu konsumpcji około 157 milionów. Podwyższenie dochodów krajów z tytułu przekazania wynosić będzie z początku około 61 milionów, a w dalszej przyszłości około 92 miliony.

Należy się spodziewać, że krajom uda się przy moźniejszej i oszczędnej polityce finansowej samami temi uporządkować swe finanse.

Omawiając szczegółowo postanowienia o podatku wódczanym, podnosi minister, że przewidziane w ustawie zniesienie podatku szynkarzkiego od wódki, oznacza nie tylko usunięcie dotkliwego ciężaru dla przemysłu szynkarzkiego, ale także osłabienie wyższej stopy podatkowej.

Dalej podniósł minister konieczność utrzymania ulg, przyznanych gorzelniom rolniczym, jako zarządzeń koniecznych ze stanowiska gospodarczego i w interesie rolnictwa. Omawiając przedłożenie o podatku od piwa, minister wyraził nadzieję, że dalsze podrożeńie piwa ograniczy się do lepszych gatunków, tak, że dotknięte będą koła konsumentów, które to podrożeńie niebyle dotkliwie odczuje. Podwyższenie podatku osobisto-dochodowego nastąpi dopiero przy dochodzie na 10.000 koron.

Zmierzonym jest także wprowadzenie wglądania w księgi handlowe, ale to postanowienie przewidzianem jest tylko przy daleko idących zastrzeżeniach. Mowca wyraża zresztą nadzieję, że przy dalszym rozwoju poprawnego fasyonowania będzie się z tego prawa w najrzadszych tylko wypadkach robić użytek. Z zarządzeniami temi połączone będzie rozległa amnestya dla przekroczeń podatkowych, popełnionych w dawniejszych latach.

Podatek spadkowy projektowany jest w sposób progresywny, a mianowicie zastosowany będzie do wysokości spadku, przypadającego każdej jednostce, nie zaś wymierzany od całej masy spadkowej. Zamierzone są przytem ulgi dla leżących i t. p. Przedstawimy wreszcie potrzebę wprowadzenia podatku od totalizatora, szampa, samochodów, wskazał minister na wydatki, jakie czekają państwo w najbliższym czasie na budowę kolei lokalnych, dróg wodnych, rozszerzenie sieci telefonicznej, ubezpieczenie socjalne i t. p. i apelował do komisji, aby uchwalila przedłożenie rządowe. Są dwie drogi: albo uchwalic nowe dochody dla państwa i krajów, albo ograniczyć wydatki.

Na wniosek pos. Diamanda uchwalono mo- ministrą wydrukować. Następne posiedzenie 1.3.12.

Prezesura Koła polskiego.

(Telefonem).

Wiedeń, 27 lutego.

Przewodniczący grupy demokratycznej w Ko- le polskiem, poseł German, jeszcze w ciągu dnia wczorajszego zawiadomił posła Korytowskiego, jako przewodniczącego grupy konserwatywnej, i posła Stapińskiego, jako przewodniczącego ludowców, o uchwale grupy demokratycznej w sprawie kandydatury posła Lea na prezesa Koła polskiego, a posła Germana na wiceprezesa Koła. Obie frakcje przyjęły tę uchwałę do wiadomości i dziś już nie ulega wątpliwości, że dr Leo wybrany będzie prezesem Koła olbrzymią większością i że tylko Wschepolacy oddadzą białe kartki. Tak samo uważać należy za zapewniiony wybór Germana na wiceprezesa Koła. Poseł German zatrzyma nadal stanowisko wiceprezesa Izby. Poseł Leo wejdzie także do delegacji w miejsce Bilińskiego. W swojej krótkiej mowie programowej, jaką wygłosił wczoraj na posiedzeniu grupy demokratycznej, podniósł poseł Leo konieczność przeprowadzenia sanacji finansów krajowych i reformy wyborczej do Sejmu krajowego.

Wobec wiadomości, jakoby członek rządu zwrócił się do przewodniczącego Związku niemieckiego narodowego posła Gustawa Grossa, aby u kierujących osobistości Koła polskiego interweniował w kierunku wyboru posła Abrahamowicza na prezesa Koła, ponieważ jego parlamentarne doświadczenie czyni go najwspodziej- szym następcą po Bilińskim i jakoby poseł Gustaw Gross oświadczył się przeciw tej kandydaturze, a dalej wobec wiadomości, jakoby poseł Gross wyraził się wobec demokratów krakowskich, iż wybór Abrahamowicza na prezesa Koła uważałby za przeszkodę we współdziałaniu Związku niemieckiego z Kołem polskiem, upoważniona jest „Deutsche nationale Corresp.“ do oświadczenia, że u posła Grossa nikt w tym kierunku nie interweniował i że poseł Gross nie w tym kierunku nie przedsięwziął.

Adaptacje na kolejach.

(Telegr. „N. Reformy“).

Wiedeń. Rząd zamówił 500 wagonów osobowych, 180 wagonów służbowych i 5300 wagonów towarowych.

Pokój na Węgrzech.

(Telegr. „N. Reformy“).

Budapeszt. W Sejmie węgierskim po oświadczeniu posła Apponyiego, że partya Kossutha zastępuje obstrukcyję i po oświadczeniu posła Felsdya z partji Justha, że stronnictwo to dalej prowadzić będzie obstrukcyję, zabrał głos hr. Khuen, podnosząc, że dla reformy wyborczej jest dostateczna gwarancja uchwała Sejmu, że będzie ona w roku bieżącym wniesiona. Jeżeli opozycja życzy sobie w tym przedmiocie jeszcze dalszych gwarancji, to niechaj sformuluje te życzenia, nad którymi będzie można dyskutować. Życzenia te, o ile będą możliwe do przyjęcia, będą przyjęte. (Okłaski, poruszenie na lewicy). Następne posiedzenie dzisiaj.

Budapeszt. Z powodu wczorajszego oświadczenia Khuea, że gotów jest zgodzić się na uchwalenie rezolucji, proponowanej przez opozycję w sprawie reformy wyborczej, sądzą, że przyjdzie także do kompromisu z partją Justha.

Przeciw gwałtom w Chorwacyi.

(Telegr. „Nowej Reformy“).

Zagrzeb. Ubiegłej nocy odbyły się demonstracje uliczne przeciw banowi. Jeden policyant dał ślepy strzał. Demonstranci rozeszli się. Podczas strzelania z policyją, która użyła broni, kilka osób odniosło rany. Dokonano wielu aresztowań.

Zagrzeb. Nie są prawdziwe informacje pism o rozwiązaniu Rady miejskiej w Pożegu i zasuspensowaniu burmistrza. Prawdą jest to, że przeszło dwustu obywateli zażądało, aby rząd przeprowadził skontrol administracji. Rząd życzeniem temu uczyni zadość.

Rjeka. Na placu Jalicicza 1500 młodych ludzi urządziło demonstracyję przeciw banowi Cuwajowi. Wznoszono sztandary antywęgierskie, świstano i krzyczano. — Demonstracyję powtórzyły się potem przed mieszkaniem starosty; przeciw banowi wygłoszono kilka przemówień.

Wojna włosko-turecka.

(Telegr. „N. Reformy“).

Arabowie wydają broń.

Tripolis. (Ag. Stefani) Przybyło tu kilka rodzin z Sahel, które wydały broń.

Wojsko może lądować.

Benghazi. (Ag. Stefani) Pogoda lepsza, morze spokojne. Wojsko może wylądować.

Rozkaz walki.

Konstantynopol. Rząd wydał flocie, skoncentrowanej w Dardanelsku, rozkaz, aby każdej chwili była gotowa do walki i w razie pojawienia się jakichkolwiek okrętów wojennych bez pertraktacyi otworzyła ogień.

Bombardowanie Bejrutu.

Szkody w Bejrucie.

Konstantynopol. Wali z Bejrutu telegrafuje do ministra spraw wewnętrznych, że wczoraj obliczył już szczegółowo szkody, wyrządzone przez bombardowanie. W bank otomański ugodziło 7 granatów, w bank niemiecki palestyński 3, w magazyny 5, w bank salonicki 1. Wiele domów handlowych i innych banków odniosło znaczne szkody. Koło szpitala i szkoły artystycznej znalaziono 6 granatów. We wsi Libanon eksplodował 1 granat. Z okrętu wojennego „Arnula“, który wysadzano w powietrze, brak 16 ludzi.

Konstantynopol. Według najnowszej depeszy walego z Bejrutu liczba zabitych i rannych wynosi 400. Szkody wyrządzone w mieście przez bombardowanie są ogromne. W ulicach widać mnóstwo odłamków granatów.

Energiczne zarządzanie rządu.

Wiedeń. Podług nadeszłej tu od konsula austriackiego w Bejrut wiadomości, żaden z austriackich obywateli, zamieszkających w Bejrut, nie poniósł w czasie bombardowania miasta szkody. Przed obcymi konsulatami w Bejrucie ustawiono strażę wojskową. Władze tureckie poczyniły bardzo energiczne środki dla utrzymania spokoju i ochrony życia i mienia obcych. Równocześnie starają się wpływać uspokajająco na ludność muzułmańską. Także i w innych miastach Syrii władze tureckie, obawiając się wybuchu namiętności wśród ludności muzułmańskiej, poczyniły odpowiednie zarządzenia.

Konstantynopol. Według depesz konsularnych, nadeszłych w ciągu dnia wczorajszego, panuje w Bejrucie zupełny spokój. Przybyły tam dwa oddziały konnicy. Ministerstwo skarbu wysyła dzisiaj do wialetów pieniądze, potrzebne na wydalenie Włochów.

„O echo w Paryżu i Londynie“.

Rzym. Prasa włoska przyznaje, że bombardowanie Bejrutu nie miało wyłącznie celów strategicznych, lecz także celów politycznych. „Giornale d'Italia“ wyraźnie zaznacza, że rząd włoski już oddawał wiadomości o pobycie tureckich kanonierów w Bejrucie. A jeżeli teraz postanowił te okrzyki ostrzeliwać i bombardować miasto, to tylko dlatego, aby bombardowanie oddbiło się silnym echem w Paryżu i w Londynie. Włochy także ze względu na interesy Europy nie chcą przewlekać wojny w nieskończoność.

Mocarstwa a zajęcia w Bejrut.

Wiedeń. Dotąd Francya, Anglia i Niemcy wysłały po jednym okręcie do Bejrutu. Co się tyczy Austrii, to krakowian „Marya Teresa“ znajduje się w pobliżu wybrzeży syryjskich i może każdej chwili zawinąć do Bejrutu.

Wiedeń. W tutejszych kołach dyplomatycznych przyjmują zjawiska w Bejrut spokojnie i uważają je tylko za epizod, który w pierwszym rzędzie interesuje Francję, ponieważ Bejrut jest centrum interesów handlowych i politycznych Francji na wschodzie. — W Bejrut znajduje się sławny uniwersytet medyczny francuski, z Bejrutu wychodzi też francuska kolej do Damasku.

Paryż. „Matin“ dowiadyuje się z kół włoskich, że rząd włoski nie ma zamiaru bombardowania portów tureckich i obśadzania terytoriów tureckich w Małej Azji lub wysp na morzu Egejskiem. Akcya Włoch ograniczy się do zniszczenia wszystkich tureckich okrętów wojennych, które flota włoska spotka na morzu Egejskiem. Szczególnie zwrócona jest uwaga na port Smyrnański, gdzie niewątpliwie okręty tureckie spotkały los taki, jak w Bejrucie.

W paryskich kołach dyplomatycznych sądzą, że obecnie nadeszła chwila dla wielkich mocarstw, aby rozpocząć energiczną akcyję w Konstantynopolu i wyłomować, że dalsze prowadzenie wojny sprzeciwia się interesom Turcji i wielkich mocarstw.

Paryż. Z wyjątkiem dzienników północznych prasa francuska w tonie ogromnie rozgorączkowanym i groźnym traktuje zajścia w Bejrucie. „Eclair“ sądzi, że Włochy chcą widocznie wyrzucić presję na Francję i w tym kierunku inicjują wszystkie wrogi Francji akcye. Dzienniki północzowe zaś sądzą, że należy zachować się z rezerwą. W każdym razie rząd francuski poczynił już kroki w Rzymie i zwrócił uwagę mocarstw na poważne zakłócenia, jakie mogą wybuchnąć, jeżeli zajścia w Bejrucie nie będą epizodem, lecz nową fazą wojny turecko-włoskiej i gdyby flota włoska w dalszym ciągu niepokoiła tureckie wybrzeża bądź to w Europie, bądź w Azji.

Berlin. W prasie panuje wielkie wzburzenie z powodu zajść w Bejrucie, w kołach rządowych jednak zachowują się z wielką rezerwą i zapewniają tylko, że rząd niemiecki poczynił starania, aby wstrzymać wydalanie włoskich poddanych z Turcji.

Protest Turcji.

Wiedeń. Wczoraj nadeszła do Wiednia protest Turcji, wystosowany do wszystkich mocarstw z powodu bombardowania Bejrutu i przyjęcia dekretu aneksyjnego przez parlament włoski.

Bunt Said Idrisa.

Rzym. „Tribuna“ na podstawie telegramu z Kairu zamieszcza szczegóły o wyprawie Said Idrisa przeciw Turkom. Said zada Turkom 18 stycznia dotkliwą klęskę.

Górnicy ruch strajkowy.

(Telegr. „N. Reformy“).

Interwencya rządu w Anglii. — Asquith w obronie robotników. — Żądania górników w Niemczech.

Londyn. Asquith zwrócił się z apelem do patriotyzmu właścicieli kopalń w Walii z prośbą, aby uwzględnił życzenia robotników, wobec czego przypuszczają, że właściciele kopalń zgodzą się na zaprowadzenie plac minimalnych dla robotników. Przywódcy robotników zaś zobowiązali się ze swej strony tak długo zwlekać ze strajkiem, aż właściciele kopalń dadzą ostateczną odpowiedź. Asquith przedstawił właścicielom kopalń, jak wielkie już zdobyli majątki i oświadczył, że jeżeli chcą mieć dalej opiekę i ochronę rządu, to muszą wyciągnąć rękę do zgody z robotnikami. — Właściciele kopalń przyrzekli rozważyć żądania robotników. Wobec tego widoki ugody są znacznie lepsze i być może, że strajk uda się zażegnać.

Berlin. W wustfalskim i górnośląskim okręgu węglowym odbyło się wczoraj 20 zgromadzeń górniczych, na których uchwalono domagać się podwyższenia plac.

Początek strajku w Anglii.

Londyn. Górnicy w dystrykcie Chesterfield wstrzymali pracę.

Odczyty o Z. Krasieńskim.

(Prof. Ignacy Chrzanowski: „Resurrecturis“ i „Psalm dobrej woli“)

W natłoczonej po brzegi dobrowolną publicznością anli uniwersytetu Jagiellońskiego, rozpoczął wczoraj prof. dr Ig. Chrzanowski zapowiadany cykl odczytów o Zygmuncie Krasieńskim, związanych z tegorocznym obchodem setnej rocznicy urodzin poety.

Jako temat swej prelekcji podjął profesor Chrzanowski analizę dwóch najznamienniejszych utworów poetyckich Krasieńskiego, w których ideowa myśl jego poezji skrytalizowała się najwyraźniej i przemówiła do serca narodu jako wieszczce proroczo, jako wskazanie dróg przyszłości, jako katechizm wiary w przyszłość Ojczyzny. Poematami temi są „Resurrecturis“ i „Psalm dobrej woli“.

Dojrzałość myśli, która miała wypowiedzieć się w tych najdosłojniejszych wybitkach wieszczki lutni Krasieńskiego poczęła się z rokiem 1846, w którym rzeczywistość straciła myśl poety z niebiosyżnych wyżyn na padół nędzy żywota Ojczyzny. Owocem stanu ducha poety znalazły odbicie w wierszu „Resurrecturis“. Jest on wyrazem zmagania się wewnętrzne go poety z nowymi falami myśli dziejowej, z nowem kształtowaniem się jego ducha, z którego miało paść niebawem światło „Przedświutu“ i trzech pierwszych „Psalmów przyszłości“.

„Dla Krasieńskiego poety najwyższą wartością, kwestyą życia i śmierci w pamięci narodu była wiara w przyszłość Polski. Jego założeniem było ocalić sprawę — ocalić samego siebie. — Dla nas ocalił prawdę „Przedświutu“ i „Psalmów“. W „Resurrecturis“ była jeszcze walka, w „Psalmie Dobrej woli“ przemoc ducha i już dobra wola.

Przesłannikiem Krasieńskiego w tych poglądach był Staszic, którego ideałem była również wolna Rzeczpospolita, a negacyą ideału państwo monarchiczne, ale zwyciężył pogląd, że Polsce potrzebny rząd monarchiczny. Tak rozumował myśliciel wieku oświecenia. Rozumowałem poety romantyka było inne. Poeta romantyczny wskazywał drogę wprost przeciwną, odstrychnąwszy się od związków politycznych. To hało rozwinął Krasieński dopiero w „Resurrecturis“, dając wspaniały katechizm patriotyczny. A katechizm ten wysnuł z życia Chrystusa i rozwinął w traktacie „O Trójcy“.

Za główną, a nawet jedyną wartość zmarłych wstąpienia Polski, uważa naśladowanie Chrystusa. To nadaje mu piękność nieśmiertelną, piękną ideału chrześcijańskiego.

Na podstawie swych wywodów prelegent cytując zdanie Szujskiego, zapisane w „Portretach Nie Vandycka“.

Walka z przynależeniem, wyłaniająca się z „Resurrecturis“, skończyła się świetnym zwycięstwem w „Psalmie dobrej woli“.

Psalm ten, to nie tylko wybuch natchnienia poetyckiego i patriotycznego, ale apoteoza patriotyzmu rozumu. Poeta nie jest obłudnie tem przeszłości, on nie przeczy winom, ale je usprawiedliwiał. Bronił się za usilnie od tego, aby nie dopuścić kwitnieniu ducha i woli. Antomatem dziejowy uważał za zgubny.

W ostatnim ustępie odczytu rozwinął prof. Chrzanowski analogię pomiędzy myślą ideową „Psalmu dobrej woli“, a ideą, zawartą w drugim kazaniu Skargi „O miłości ojczyzny“. Kazanie to — to psalm dobrej woli, analogiczny w myśli religijnej.

Wracając do „Psalmu dobrej woli“, profesor Chrzanowski uważa go za wcielenie wiary w tryumf ideału etycznego, który ma być osiągnięty własną dobrą wolą. Wojsko i woda zapewne są potrzebne do zwycięstwa, ale wódzem tym musi być zawsze dobra wola. „Psalm dobrej woli“ jest koroną filozofii Krasieńskiego.

Odczyt prof. Chrzanowskiego, ustalający nowy porządek w poglądzie na rozwój i bieg myśli filozoficznej i narodowej Krasieńskiego, rzucił nowe światło na rozwój idei patriotycznej u Krasieńskiego i ukazał go w tym kształcie, jaki odpowiada całej myśli filozoficznej wieszczki i proroka narodowego.

Piękną ilustracyją odczytu była deklamacya artysty teatru p. J. Węgrzyna, która wstępnie wygłosił z wielkiem odczuciem ustępy z obu omawianych poematów. Prelegenta i deklamatora publiczność wynagrodziła burzliwymi oklaskami.

Kronika.

Kraków, wtorek 27 lutego.

Kalendarzyk kościelny: Aleksandra i Mari-gorazy z Kort.

Kalendarzyk astronomiczny: Wschód słońca o godz. 6 min. 32; zachód o godz. 5 m. 16; długość dnia godzin 10 min. 40.

Prognoza stacyi meteorologicznej w Wiedniu: Zmienne, czasem małe opady, trochę chłodniej, zachodnie mienne wiatry.

Teatr miejski imienia Słowackiego: „Aktorki“.

Podwieczorek T. S. L. w hotelu Saskim o godz. 3 po południu.

Odczyty: dra Rupperta: „Flora Tatr“ w zakładzie mineralogicznym (ulica Gołębia 1. 11) o godzinie 6-15 wieczorem.

Zawiejskiego: „Budynki gminne w Krakowie w ostatnim lat dziesiątku“ w sali Tow. technicznego (ul. Straszewskiego 1. 28) o godz. 7 wieczór.

ks. pastora Michejdy: „Z ruchu narodowego wśród Polaków ewangelików na Śląsku cieszyńskim“ w lokalu „Zjednoczenia“ (ul. Floryańska, 14) o godz. 7-30 wieczór.

prof. Ujejskiego: „Główne problemy „Nieboskiej komedii“ w anli uniwersytetu Jagiellońskiego o godz. 5 po południu.

Zebrań klubu angielskiego w Grad hoteli o godz. 8-30 wieczór.

Wystawa w Towarzystwie sztuk pięknych otwarta o godz. 11 do 4 po południu.

Wystawa przemysłowa w domu Towarzystwa technicznego (ul. Straszewskiego 1. 28).

Wystawa obrazów dawnych malarzy w Powszechnym Związku artystów w pałacu Splekim (Rynek) otwarta od godz. 9 rano do 4 wieczorem (w święta i niedziele od godz. 4 do 6 także przy świetle elektrycznym).

Teatr miejski we Lwowie: Thais.

S. p. ks. prałat Krzemieński. Złotki s. p. ks. infatata Józefa Krzemieńskiego spoczęły na niskim katafalku w parterowej sali przyjeź. W myśli życzenia s. p. ks. pr. Krzemieńskiego sali nie przybierano, jedynie postawiano pod ścianami kwiaty. Wokół trumny pali się 6 świec, w górze płoną kandelabry. W przedsiönku postawiano rzędem świecki.

Przez cały dzień wczorajszą płynęła bardzo licznym publiczność, aby przypatrzeć się raz jeszcze znanej w całym Krakowie postaci ks. prałata Krzemieńskiego. W bramie „Prasatówki“ utrzymywała porządek policya, tak, że bez ścisła mógł każdy swobodnie wejść do sali.

Dziś o godz. 9 rano wyprowadzone będą złotki z „Prasatówki“ do kościoła N. P. Maryi, skąd o-około godz. 11 przed południem odbędzie się ekspartacya na cmentarz rakowiński. Złotki spoczną w grobowcu archiepiskopów Maryackiego kościoła.

Przedstawienie amatorskie. W teatrze miejskim odbyło się wczoraj na rzecz Rady opiekuńczej i zakładu sierót w Pawlikowicach przedstawienie amatorskie o bardzo interesującym i urozmaiconym programie. Rozpoczęła je komedya hr. Aleksandra Fredry „Lita et Compagnie“, pełna humoru burleska, nadająca się do wszelkich miar na popis sil amatorskich. W wykonaniu amatorów zapomniany ten twór zajął miejsce rumieńcem życia, wskrzeszając drogę sercu polskiemu wspomnienia z przed wieku i świat typów, które dzisiajśca epoka wita z usprawiedliwionem rozczuleniem. Role dwóch poruczników oraz pułownika Melchiora znalazły pełnych humoru przedstawicieli w pp. Zolnierwie i Bonusławie Horodyskich oraz p. T. Wołkowickim. Laurą była p. Kaplińska, komiecznym Maciejem p. Treter, a Karolem Lita p. Kotłyński.

Niemniejżem powodem cieszyla się jednoktówka Labiche'a i Lefrana „Uściskajmy się“, w której pp. Wołkowicki, Kotłyński, Tyszkiewicz, Tom. Potocki, oraz p. E. B. rkwiska stworzyli poprawny i pełen życia zespół.

Pomyślnie niezwykłe interesującym, jako bardzo udatna próba nowego rodzaju scenicznego, była znana bajka Lucyna Rydla „O Kasi i królewiczu“, ujęta w ramy pantomimy, ilustrowanej muzyką, ułożoną z dzieł polskich kompozytorów przez B. Raczynskiego. Na tle efektownej dekoracyi feeryjnej w bardzo szczęśliwej inscenizacyi p. Stanisławskiego, przesunęła się w barwnych obrazach wzruszająca historia zakochanej w królewiczu Kasi. Mimiczna rola królewiczej bajki, znalazła pełną wdzięku interpretację w p. Annie Pawlikowskiej, znanej już z występów w latach poprzednich amatori, którą widownia przywitała zachęcającym oklaskiem.

W wykonaniu zbiorowych scen i grup wzięło udział liczne grono pań i panów, które rozwinęły wielki przeplech w malowniczych i stylowych strojach średnio-wiecznych. Całość, złożona w efektowne obra-zy, żywy ruch na scenie, wyborne ugrupowanie figu-ur, dostarczyły miłej zabawy dla oka. — Ta ze wszelkich miar szczęśliwa próba wprowadzenia pantomimy na deski teatru, powinna być początkiem dalszych w tym kierunku usiłowań.

wieczorem wydany będzie przez gminę m. Krakowa w salach starego teatru obiad na cześć korpusu oficerskiego krakowskiego pułku piechoty nr 13, odchodzącego z dniem 5 marca 1912 r. do Opawy.

Uczczenie chorwackiej literatury. Na cześć p. Zdenki Markowic urządziła wczoraj Czytelnia dla kobiet im. Słowackiego zebranie towarzyskie, uroczyste muzyką i śpiewem oraz deklamacją i przemówieniami. Wieczorek zagała przewodnicząca Czytelni p. M. Siedlecka i powitała m. lęgo gościa z Chorwacji, który do Krakowa zawitał dla poznania życia polskiego. Dłuższe przemówienia wygłosił radca szkolny Czesław Pieniążek, prezes Straży polskiej, i prof. Magiera. Pierwszy wskazał na działalność i poświęcenie się nie- wlast polskich w epoce nowych walk wolności- wych. Drugi historycznym przykładem dowiódł, że w dziejach Polski niewiasta dźwigała 3 węgiel gmachu państwowego. Wskazał na podobieństwo tej pracy w Polsce i Chorwacji i wyraził życze- nie, że świat niewieści polski i chorwacki może wiele zdołać dla hasła słowiańskiego poznania i wzajemności. Śliczną deklamacją obdarzyła zebranych p. Dorożowska, której zebranie nie szczę- dliło zasłużonych oklasków. Wieczór przeszedł w atmosferze nader serdecznej.

Z sali koncertowej. Drugi w bieżącym roku kameralny wieczór Instytutu muzycznego zapelniał doszczętnie salę przy ul. św. Anny, gromadząc lwia część „kameralistów” Krakowa, skupiających się około tej tak sympatycznej instytucji muzy- cznej.

Program wieczoru, złożony wyłącznie z utworów Fr. Schuberta, przyniósł kwartet smyczkowy i kwin- tet (Forellen Quintett) w interpretacji znanych już młodych muzyków pp. Syrka, Kłakurki, Szalewskie- go, Heleczewskiego, Macalika i Brodika. Muzykę ci, zo- ganizowani w komat kameralny, tak są ze sobą sgrani, że z satysfakcją podziwiać trzeba ich ze- strojoność w harmonijną błogość gry.

Obok utworów kameralnych, słyszeliśmy pieśni Schuberta „Du bist die Ruh” i „Gretchen am Spinnrade”, śpiewane przez nieznośne klasy prof. Bandrowskiego: p. Ortównę, operującą umiejętnie głosem pięknym i doniosłym o brzmieniu metalicz- nem. Koncert podobał się ogólnie.

Ku czci Kołłątaja. We czwartek 29 bm. o go- dzinie 7 wieczór odbyło się w „Spójni” obchód ku czci Hugona Kołłątaja, na którym p. Helena Radlińska wygłosiła odczyt p. t. „Hugo Kołłątaj”.

Spadek kursu renty. Odcisnęło do telegramu p. t. „Spadek kursu renty”, zamieszczonego we wczorajszym popołudniowym numerze naszego pisma, dowiadujemy się, że notatka ta nie była ścisłą. Sekretarz Banku austro-węgierskiego radca dworu Pranger, mówiąc o lekkomyślnym ułatwianiu kre- dytu w czeskich bankach, oświadczył wyraźnie, że zarzut ten nie dotyczy wcale instytucji „Žitnostenská banka”, posiadającej także, jak wiadomo, filię w Krakowie.

Zgromadzenie Stow. budowniczych. Wczoraj odbyło się w sali Tow. technicznego pod przewod- nictwem radcy p. J. Perosia doroczne walne zgromadzenie Stowarzyszenia budowniczych na okręg Izby handlowej i przemysłowej w Krakowie przy- bardzo liczny udział członków.

Porządek dzienny obejmował sprawy pierwszo- rzędnego znaczenia, które referowali pp. Hrobni (budżet), Kramarski (sprawa budowy własnego do- mu), Ekielski (praktyka uczniów szkoły przemy- słowej), Walz (obrona praw zawodowych), Kurkiewicz (komisja rewizyjna). Interesującą i obszerną dyskusję wywodził bardzo wyważony referat p. inżyniera Handa, obejmujący działalność sta- roczną wydziału, sprawę zmiany statutu i wnioski do starych delegatów budowniczych we Wiedniu. Inż. Hand, jako członek tejże delegacji, skreślił treści- wy obraz nielubianego, jakie czynią wszyscy budowni- cowie w całej Austrii, aby uporządkować pogar- szające się ciągle stosunki w zawołaniu budowni- czym, podczas gdy miarodajne czynniki w państwie nie chcą użyć ani obrony, ani pomocy w asanacji.

Również obszerną dyskusję wywołała kwestia zaostrzenia wymogów do osłabienia uprawnień na budowniczego i w tej sprawie objawiła się ja- dymyślność co do poczynionych kroków przez sta- łą delegację budowniczych we Wiedniu.

Przeszło pięćogodzinne obrady, w których poru- szane były najważniejsze kwestie, najstarszego w kraju przemysłu budowlanego, zakończyły się wnioskiem p. L. Kurkiewicza, aby wydział Stowa- rzyszenia, w porozumieniu z innymi kołami pracodawców, dał inicjatywę i rozwinął szerszą akcję w staraniach o utworzenie samodzielnej filii za- kładu ubezpieczenia robotników od wypadków w Kra- kowie, albowiem obecna centrala tejże instytucji we Lwowie, ze względu na obszar kraju, nie funkcjonuje należycie i wywołuje słusze żale i skargi kół interesowanych.

Z Towarzystwa nauczycieli szkół wyższych. W sobotę 24 b. m. odbyło się XI zebranie człon- ków sekcji rysowniczej przy nader liczny udział nauuczycielstwa z Krakowa i prowincji. Wśród licznych gości jawili się pp. radcy dworu: Franke i Zaleski.

Ożywioną dyskusję wywołał referat p. Hoffma- nowy z Tarnowa p. t.: „Ornament w nauce ry- sunku w odniesieniu do robót ręcznych w szkole żeńskiej”. Ilustrowany licznymi pracami uczenia szkoły tarnowskiej, świadczył o tem, jak bogaty plon dać może nauka rysunku, prowadzona ni- miejtnie i według najnowszych zdobyczy na tem polu.

W dyskusji zabierali głos pp.: Szajdłicka, Ra- szka, radca dworu Zaleski, radca miejski p. Wa- sung, radca dworu Franke, Gros, inspektor Udzie- le, pp.: Wołoska, Olszewski, Silberstein i Kło- ckówna.

Lokaut krawiecki. Krakowscy właściciele war- staw krawieckich rozpoczęli akcję w kierunku uregulowania stosunków między pracodawcami a robotnikami w tym celu, aby zapobiedz ewentual- nym nieporozumieniom i strajkom. To uregulowa- nie leżało w interesie obydwóch stron, zwłaszcza, że każda praca pracownia innemu kieruje się nor- mami i warunkami pracy i pracy. Właściciele pra- cowni na podstawie dokładnego rozpatrzenia norm, obowiązujących w innych większych miastach, uło- żyli regulamin, który był o wiele korzystniejszy dla robotników, aniżeli regulamin w Gracu, Pra- dzie i Wiedniu.

Robotnicy jednak krawieccy nie chcieli przyjąć ani obłożonego przez majstrów regulaminu, ani tych warunków pracy, które im w tym regulaminie przyznano.

Wobec tego cztery pracownice krawieckie w Krakowie wypowiedziały miejsce 57 robotnikom. W sobotę przedłożyli robotnicy majstrom swoje warunki.

Złokantowanych robotników przyjęła częściowo nowo utworzona Spółka krawiecka Związku ekono- micznego.

W niedzielę odbyło się zgromadzenie złokan- towanych robotników, na którym postanowiono wy- trwać na dotychczasowym stanowisku.

Jak nam donoszą, nadeszło ze Związku stowa- rzyszeń robotniczych na ręce przełożonego echu krawieckiego p. Zygmunta Słomka zawiadomienie, iż robotnicy krawieccy wydelegują ze swej strony kilku przedstawicieli do pertraktowania z maj- strami.

Z zakładu Brata Alberta. Bracia Tercyarsze św. Franciszka, posługujący ubogim, będą kwes- towali dziś i dni następnych w VI dzielnicy miasta (Wesoła). Oprócz jałmużny w pieniądzu bardzo potrzebna jest stara ościelka i kołdra, obu- wie, bielizna, jakoteż wszystkie rozszkła i niedziatki domowe. Na zawiadomienie pisemne wózek zabiera rzeczy łaskawie ofiarowane.

Z ruchu abstenenckiego. W ubiegłą niedzielę odbyło się walne zgromadzenie „Eleuterii”, na którym uchwalono zmianę nazwy Towarzystwa na „Wyzwolenie”, a nadto zmieniono statut w tym kierunku, że w Towarzystwie może być tylko je-

dna kategoria członków dożywotnich. Ponieważ ze- stanowiska prawne nastąpiło skutkiem tych u- chwał formalne rozwiązanie „Eleuterii”, dlatego wybrano komitet organizacyjny, który ma się zająć legalizacją „Wyzwolenia”.

Z Sokola. Walne zgromadzenie członków od- działu wioślarskiego Tow. gimn. „Sokół” odbędzie się 29 b. m. o godz. 8 wieczorem w gmachu So- kola.

Wykopalska w magistracie krakowskim. — W krakowskim magistracie, dawnym pałacu Wielo- polskich, podjęto roboty w głównej sieni około za- prowadzenia elektryczności. W tym celu wykopano głębokie rowy i znaleziono w ziemi duży garnek z monetami srebrnymi z czasów Zygmunta Stare- go, Zygmunta Augusta i Zygmunta III. Monet była wielka ilość; dużo z nich zabrali potajemnie i u- kryli robotnicy; pozostała część oddano do Muzeum narodowego i zarządzone kroki, zmierzające do ode- brania zabranych monet. Jak opowiadają świadko- wie, robotnicy przesiewali ziemię i wyławiali z niej pieniądza. Znalezione także odłamki starych kafi, malowanych w oryginalne wzory i kawałki origi- nalne różnych naczyń; zdaje się były to urny.

Z zarządu Muzeum narodowego dowiadujemy się, że znalezione pieniądze należą do najcenniejszych z czasów Zygmunta Starego; znaleziono też stare monety pruskie. O wykopaliskach nie zawiadomo- no wcale zarządu Muzeum; monety wykopane za- bierali nie tylko robotnicy, ale i inni obcy ludzie. Gdy się pogłoska o wykopanych monetach roznie- sła, Muzeum poczyniło kroki dla zabezpieczenia znalezionych przedmiotów.

Walne zgromadzenie Towarzystwa „Esperanto” odbędzie się w czwartek dnia 29 b. m. o g. 6 wieczorem w sali Klubu mieszczańskiego (ulica św. Krzyża 1. 7, parter). Na porządku dziennym znajduje się między innymi sprawa kongresu espe- rantystów w Krakowie. Wydział zaprasza do jak- najliczniejszego wzięcia udziału w zgromadzeniu tak członków Towarzystwa, jak i osoby z poza Towarzystwa, zajmujące się ruchem esperenckim oraz chcące zaznajomić się z zadaniami mającego odbyć się kongresu i z pracami komitetu.

Zarazem podajemy do wiadomości tych, którzy zgłosili się na elementarny kurs języka Esperanto, że pierwsza lekcja odbędzie się we środę dnia 28 b. m. o godzinie 7 wieczorem w lokalu klubu (ul. Wolska 1. 13, I p.), gdzie również przyjmują się dalsze zgłoszenia codziennie w godzinach wieczor- nych (6—8). Opłata za kurs 5 K, dla członków Tow. nauka bezpłatna.

Żydowskie Tow. gimnastyczne w Krakowie. Uroczyste otwarcie nowej sali Żydowskiego Tow. gimnastycznego odbyło się w niedzielę, dnia 25 b. m., w szczególnie zapewnionej doborowej publiczno- ści sali gimnastycznej, znajdującej się w nowo wybudowanym budynku Zboru izraelskiego. Między zebranymi znajdowali się wszyscy członkowie Ra- dy wyznawczej z prezydentem radcą dr. Samuelem Tillemsem i wiceprezydentem radcą dr. Rafałem Lan- daumem na czele, poseł na Sejm radca dr. Ignacy Landau, wielu radców miejskich, przedstawiciele związków sportowych i innych stowarzyszeń. Po przemówieniu, wygłoszonemu przez prezesa Tow. gimn. inż. B. Zimmermanna, który podziękował Ra- dzę wyznawczą za oddanie lokalu na cele Towar- zystwa i po odpowiedzi prezydenta dr. Tillesa, nastąpiły ćwiczenia członków i członkiń, poprzedzo- ne ćwiczeniami męczyzn łaskami i kobiet maczu- gami. Punktem kulminacyjnym były ćwiczenia mę- czyzn na drążku, wykonane z wielką zręcznością. Uroczystość zakończyła się podziękowaniem, złożo- nym kierownikowi ćwiczeń z zastępczych, p. Ste- fanowi Micińskiemu, przez prezesa Towarzystwa.

Ogóln. W rzeczywistości przy ulicy Krakowskiej 1. 17 w mieszkaniu Jakóba Rosnera zapalita się od stojącej obok kuchni t. zw. pruska ścianka, a od niej urządzenie mieszkania. — Zawieszona wczas straż pożarna ugasiła ogień w przeciągu trzech kwadransów. Szkoda niewielka.

Torebkę, zgubioną w nocy z dnia 23 na 24

bm. na ulicy Czystej, odebrał można przy tejże u- licy pod l. 14 na I piętrze, drawi na lewo.

Z kroniki policyjnej w Podgórzu. Wczoraj a- resztowała policya podgórska 15-letniego Rudolfa Gołębiewskiego za szereg kradzieży kieszonkowych.

Do ekspozytury policyjnej w Podgórzu przynio- sła Anna Mazurowa futro niedawnie, prawdopo- dobnie pochodzące z kradzieży, które jej wrzucono przez okno do parterowego mieszkania. Futro po- kryte brązowym sukmem, jest do odebrania w ek- spozyturze policyjnej w Podgórzu.

Arcykskaż Karol Franciszek Józef z małżo- nką arcyks. Zytą bawili w niedzielę „incognito” we Lwowie, poczem odjechali do Kolomyi, skąd w po- niedziałek rano powrócili do Wiednia.

Złodziej szkieł Matejki. Z Wiednia telefo- nują nam: Wczoraj rozpoczął się tu przed sądem przysięgłym proces przeciw Pawłowi Modrowo- wi, oskarżonemu o kradzież obrazu „Van Dycka „Głowa dżięcięca” z galerii Harracha w Wie- dniu. Modrow siedział już półtora roku w więzieniu w Dreźnie za kradzież obrazów. Swego czasu skradł z Domu Matejki w Krakowie kilka szkieł Ma- tejki. Szkice znalezione u niego w Dreźnie i ode- stano do Krakowa. Modrow przyznał się do kra- dzieży obrazów, oświadczył jednak, że uczynił to z zamiłowaniem do sztuki. Opowiadał, że pocho- dzi z Łodzi, że ma lat 26 i uczęszcza do szkoły ma- larskiej. Później wyjechał do Strassburga, gdzie również chodził do szkoły malarskiej i gdzie do- stał pierwszą nagrodę. Przewodniczący obszernie wypytwał go o kradzież w Domu Matejki. Mo- drow opowiadał, że, zobaczwszy te obrazy, tak był nimi zachwycony, iż nie nie widział i chciał tylko mieć te obrazy.

Mianowania i przeniesienia. „Gazeta lwowska” ogłasza: Wyższy sąd krajowy w Krakowie prze- niósł oficyałów kancelaryjnych Juliana Nowaka z N. Sąca i Stanisława Schnaydra z Mszany Dolnej do wyż. sądu kraj. w Krakowie a Czesława Chmiela z Radomyśla Wielkiego do Nowego Sączu, kancele- listę Józefa Rasiaka z Biecia do Chranowa; zmia- nował kancelistami: Sylw. Jarosza dla Biecia, St. Krawczyka dla Andrychowa, Franc. Hammera dla Mszany Dolnej, Jana Jeża dla Radomyśla Wiel- kiego.

Prezydent poczt zamianował adjunkta Kaz. Ri- chtera pocztmistrzem w Włodziszu, a pocztmistrza Fr. Walasa przeniosł z Włodzisza do Jezierzan koło Czortkowa, asystenta pocztowego zaś Ferd. Wolfa z Krakowa do Szczakowej.

Telegramy

z dnia 27 lutego.

Wiedeń. Pierwszy szef sekcji w wspólnym mi- nisterstwie skarbu dr Horowitz, który jeszcze w zeszłym roku ukończył 40 lat służby i prosił je- szcze za urzędowania b. ministra Buriana o prze- niesienie w trwały stan spoczynku, obecnie jednak został uproszony, aby jeszcze przez pewien czas pozostał w czynnej służbie.

Obrazy ukradzione.

Lwów. „Dziś” donosi, że posiedzenie ukraiń- skiego klubu parlamentarnego odbędzie się we Wiedniu 4 marca o godz. 11 przed południem.

Komisja dla reformy administracji.

Wiedeń. Cesarz powołał do komisji dla re- formy administracji: posła i b. ministra Fie- dlera, posła Güntera, adwokata i członka Wy- działu krajowego w Pradze dr. Hermana, posła Kędziora, b. namiestnika Kielmassega, prof. politechniki w Pradze Klira, b. szefa sekcji Kniaziolndzkiego, dyrektora zakładu kredytowe- go ziemskiego Rejscha i dyrektora fabryki w Witkowicach Schustra. — Uzupełnieniem tem

uwzględnione życzenia kół przemysłowych technicznych.

Machinacye Weisskirchnera.

Wiedeń. Komisja kontroli dngów stwierdziła wczoraj, że b. minister handlu Weisskirch- ner bez zapytania komisji nabył akcje polu- diowo-niemieckiego towarzystwa żegluga i nie przedłożył dotyczących aktów komisji. Komisja przedłożyła obecnie Izbie posłów wniosek o we- zwanie Weisskirchnera, względnie rządu do przed- łożenia tych aktów.

Socjaliści w Sejmach niemieckich.

Berlin. „Loc. Anzeiger” donosi ze Strassbur- ga, że na wczorajszym posiedzeniu komisji bad- żetowej Sejmu socjaliści domagali się skreśle- nia 100.000 marek jako funduszu łaski dla ce- sarza i funduszu dyspozycyjnego dla namiestni- ka w kwocie 130.000 mk i przeznaczenie obu tych funduszy na podwyższenie pensji dla niż- szych urzędników. Fundusz łaski dla cesarza skreślono, uchwalono jednak fundusz dyspo- zycyjny.

Chirurgia a wybory.

Frankfurt. Znany chirurg profesor uniwersy- tetu Czerny, który jest członkiem wyższym leka- rzem w wojsku, złożył szereg publicznych, ponie- waż z okazji wyborów podał odezwę, wy- wającą do głosowania przy wyborze ścisłym na socjalistę.

Gorączka aeroplanowa.

Paryz. Deputowany radykalny Tadea po- stawiał projekt, aby publiczność dopuszczaną by- ła do parady wojskowej 14 lipca za opłatą. — Przepuszczalny dochód 600.000 franków byłby obrócony na budowę wojskowych aeroplanów.

Konferencya cukrowa.

Bruksela. Stała komisja międzynarodowej konferencji cukrowej, która miała wczoraj roz- począć obrady, odczekała się znowu.

Włosi w Tunisie.

Paryz. Ag. Havasa donosi z Tanisu: Z powo- du sporu z jedną rodziną zabito Włocha; na- stępnie przed konsulem włoskim odbyły się demonstracje.

Odpowiedzialny redaktor i wydawca:
Michał Konopiński.

Ruch przejeżdżających.

Kraków, 26 lutego

NOWY HOTEL NARODOWY, własność dra Stanisława Adamskiego, ulica Poselska, 22, (głównie odrestaurowany). Parkiny, światło elektryczne, restauracja, łazienki w miejscu. Pokoje ze światłem 2 koron w wyż i w niższym: Karol Boczar z Jabłonicy Polskiej, Edward Majer z Gwincim, dr Stanisław Schabbus z Mielca, X. Henryk Lewicki z Zytomierza, Władysław Dębicka z Mielca, Bohdan Sawicki z Czernichowa, Michał Za- rembowski z Łowicza, dr Oskar Kaufmann z rodziną z Karłubą, Józef Wietrzyński z Sieniawy, Ernestowie Marchalskowie z Tuchowa, Józef Wiatrowski z Mielca, Wiktorowie Jenknerowie z Zagorzan, Rudolf Hoffmann z Krakowa, Andrzej Gólkowski z Tarnu wólów, Hubert Toussaint z Anglii, Leopoldowie Gólkowski z Nowego Targu.

HOTEL BELVEDERE, ul. Basztowa, 57, w pobliżu dwor- ca kolej. (pokoje od 2 koron). Łazienki, restauracja i kawiarnia w miejscu: dr Ludwik Waldman z Wiednia, radnik Rudolf Schmitt z Łowicza z Nowego Sączu, inż. Maryan Matysiak z Lwowa, Władysław Olsza z rodziną z Tarnobrzega, Oskar Jacobson, Rudolf Fischer z Wiednia, Roman Kawczyński z Sandomierza, J. Gelman z Lwowa, Wilhelm Kemper z Wiednia, Bernard Fri- scher z Jawornna, Robert Zellek z Morawskimi Ostrawą, H. Schmitz z Bytomia (Prusy), Robert Rósch z Po- rzeclaw (Słask), Józef Riedel z Zuckmantel (Słask), Jan Pareboom z Lissy (Włochy), Józef Radwański z War- szawy, Władysław Stomilski z Villach (Karyntya), Józef Brüller z Marburg (Stryja).

Zakład artystyczno-kamieniarski i budowlany
Józefa Ruleszy
naprzeciw omentarza w Krako- wie, posiada wielki wybór goto- wych pomników, płaskościan, gra- nitu i marmuru. Podejmuje się wykonanie grobowców w miejscu i na cmentarzu. Telef. 1 768.
33 45 0

SALON SZTUKI
w salach magazynu fortepianów firmy
B. Gabryelska
Rynek główny 35 (Krzyżstofory).
Dzieła najwybitniejszych malarzy polskich.
W niedzielę i święta zamknięty.
Wstęp bezpłatny. 45 0
Sprzedaż także na spłaty do 20 miesięcy.

Fabryczny skład
Grzebieni z marką „Grünwald”, dwuletnia gwarancja.
Szczotek do włosów ze szczeci od 60 h.
do ubrania ze szczeci od K 120.
do czyszczenia ze szczeci od K 225.
do zamiatania, do obuwia.
Rogóżki kokosowe po starych cenach.
Lusterka toaletowe po cenach bez konkurencji.
Szachy — dominia — pułki do preferansu
tylko u firmy 93 5 5

Fialek i Turek
Kraków, Karmelicka 8.

ARTYSTYCZNE
skromne i wytworne
UMEBLOWANIE
Józef Sperling
Kraków, Dunajewskiego 7.
21 38 0

Daktyle marokańskie
świeże, w 5-60 kg. oryg. skrzynkach po cenie K 170 za kilo netto, odcinane, nadeszły do filii herbaty Popowa i skł. kawy w Krakowie, ul. Miodowa 3.
2097 2 2

Siwe włosy!
znikają natychmiast po użyciu środka
W. Seegera „Wesena” (farby orzechowej)
K 240
W. Seegera „Nuxol” lub „Pigmentin”
K 240 K 4—
Kto chce je usunąć powoli i nieza-
cznie, niech użyje środka
W. Seegera „Nuancin” K 4
przetworu przezroczystego jak woda, po-
dobnego raczej do wody na włosy.
Komu wypadają włosy lub ma łupież
(uski) na głowie, niech używa wody
do włosów
W. Seegera balsamu brzoźowego
który zawiera czysty, leczący sok brzozy.
Jedynie prawdziwy wyrobu W. Seegera,
Wiedeń. — Warszawa. Składy we wszyst-
kich aptekach, drogeriach, lepszych per-
fumeryach i zakładach fryzjerskich.
Generalny zastępca: Szymon Tilles, Wie-
deń II., Taborstrasse 46. 83 10 30

Siwe włosy!
znikają natychmiast po użyciu środka
W. Seegera „Wesena” (farby orzechowej)
K 240
W. Seegera „Nuxol” lub „Pigmentin”
K 240 K 4—
Kto chce je usunąć powoli i nieza-
cznie, niech użyje środka
W. Seegera „Nuancin” K 4
przetworu przezroczystego jak woda, po-
dobnego raczej do wody na włosy.
Komu wypadają włosy lub ma łupież
(uski) na głowie, niech używa wody
do włosów
W. Seegera balsamu brzoźowego
który zawiera czysty, leczący sok brzozy.
Jedynie prawdziwy wyrobu W. Seegera,
Wiedeń. — Warszawa. Składy we wszyst-
kich aptekach, drogeriach, lepszych per-
fumeryach i zakładach fryzjerskich.
Generalny zastępca: Szymon Tilles, Wie-
deń II., Taborstrasse 46. 83 10 30

Siwe włosy!
znikają natychmiast po użyciu środka
W. Seegera „Wesena” (farby orzechowej)
K 240
W. Seegera „Nuxol” lub „Pigmentin”
K 240 K 4—
Kto chce je usunąć powoli i nieza-
cznie, niech użyje środka
W. Seegera „Nuancin” K 4
przetworu przezroczystego jak woda, po-
dobnego raczej do wody na włosy.
Komu wypadają włosy lub ma łupież
(uski) na głowie, niech używa wody
do włosów
W. Seegera balsamu brzoźowego
który zawiera czysty, leczący sok brzozy.
Jedynie prawdziwy wyrobu W. Seegera,
Wiedeń. — Warszawa. Składy we wszyst-
kich aptekach, drogeriach, lepszych per-
fumeryach i zakładach fryzjerskich.
Generalny zastępca: Szymon Tilles, Wie-
deń II., Taborstrasse 46. 83 10 30

Mechanoleczniczy i ortopedyczny
Zakład Zanderowski
Kraków, ulica Zybkiewicza 9. Tel. 1396.
Gimnastyka lecznicza i ortopedyczna. — Leczenie gorącym powietrzem. —
Mieśnienie i elektryzowanie. — Wyrób przyrządów ortopedycznych. Aparat
Roentgena. — Leczy się garby, skrzywienia kręgosłupa i choroby sta-
wów i kości. — Artrytyzm, reumatyzm. Otwarty od 9—1 i 4—6. 58 20 0
Dr Merz. Dr Staszewski. Dr Wachtel.

Rozbiórka Hotelu Centralnego
w Krakowie.
Budynek Hotelu Centralnego w Krakowie będzie rzycał-
tem sprzedany na materiał. Nabywca musi do rozbioru przy-
stąpić dnia 1 kwietnia b. r., a plac budowlany zupełnie oczyszczo-
ny z materiału i gruzu oddać najpóźniej do dnia
1 czerwca b. r.
Rozbiórka będzie się odbywała na rachunek i niebez-
pieczeństwo nabywcy. Szczegółowe pisemne oferty w zamknię-
tych kopertach należy wnieść do dnia 7 marca b. r. do
Zarządu Hotelu Centralnego w Krakowie.

Zmiana lokalu czytelnicy.
Czytelnia naukowa i beletrystyczna
mieści się obecnie
w Krakowie, ul. św. Jana 1. 6. (Hotel Saski)
i zwiększyny lokal, poleca najświeższe nowości beletrystyczne,
literackie, naukowe, artystyczne w językach: polskim, francuskim,
angielskim, niemieckim. Osobny dział dla młodzieży. Na prowincję
wysyła w dogodnych paczkach. Katalog ogólny 130 K, beletry-
styczny 110 K, naukowy 60 h. z przesyłką. 109 17 0

Zakład pogrzebowy „Concordia”
JANA WOLNEGO
Plac Szczepański 1. 2 (dom własny). — Telefon Nr 33.
Zakład podejmuje się urządzeń pogrzebowych, oraz sprowadzania cwiok ze wszystkich
krajów europejskich. 11 42 0
W Krakowie jezyzny, który posiada własny wyrób trumien.

Lekcje języka włoskiego.
Leczy pod „Włoch” przyjmuje Administracja
„Nowej Reformy”. 2080 2 3

Jarmark.
Stajnie na konie do wynajęcia. Grobie 5.
141 5 0

Powszechnie znane za dobroci
Masło
kuchenne i deserowe
codziennie świeże — poleca
Wojciech Olszowski
Kraków 55 22 0
Mały Rynek, róg ul. Szpitalnej

Sklep duży do wynajęcia.
Diuga 27. 134 7 0

Zakład pogrzebowy „Concordia”
JANA WOLNEGO
Plac Szczepański 1. 2 (dom własny). — Telefon Nr 33.
Zakład podejmuje się urządzeń pogrzebowych, oraz sprowadzania cwiok ze wszystkich
krajów europejskich. 11 42 0
W Krakowie jezyzny, który posiada własny wyrób trumien.

2096
Hala licytacyjna
c. k. Sądu powiatowego cywilnego
w Krakowie, ul. św. Jana 1. 3.
We środę dnia 28 lutego 1912 r. i w dniu następne o godzinie 9 rano
będą sprzedane:
Pianino firmy Ant. Petrof, maszyna do szycia
nożna — tudzież urządzenie domowe.
Kraków, dnia 26 lutego 1912.
Blizsze szczegóły na tablicach w hali umieszczonych.

Zakład artystyczno-kamieniarski
BRACI TREMBECKICH
Kraków, ul. Rakowicka 7, tel. 48.
wykonuje grobowce pomniki, tak w miejscu jak
na prowincji, oraz posiada wielki wybór pomni-
ków gotowych z płaskościan, marmuru i granitu.
43 270 300

Pokój umeblowany
na I piętrze do wynajęcia od 1 marca
przy ul. św. Jana 26. 90 2 0

Na śluby
chrzty polowania, wychoźki, wynajęcie samo-
chody i powozu. **Piotr Guzikowski.**
Grobie 5. Telefon 836. 321 50 0

Mundant adwokaci, słuch. praw, z dłuż-
szą praktyką biurową, pisać
będą biegle na maszynie, poszukuje zajęcia od
1 marca b. r. Zgłoszenia „Mundant praca”
poste restante Kraków. 135 3 0

Osoba inteligentna
obejmuje zarząd domu u jednej osoby. Może być na
prowincji. Kraków, ul. Szlak 25, II p. 1941 2 2

Zakład pogrzebowy „Concordia”
JANA WOLNEGO
Plac Szczepański 1. 2 (dom własny). — Telefon Nr 33.
Zakład podejmuje się urządzeń pogrzebowych, oraz sprowadzania cwiok ze wszystkich
krajów europejskich. 11 42 0
W Krakowie jezyzny, który posiada własny wyrób trumien.

2096
Hala licytacyjna
c. k. Sądu powiatowego cywilnego
w Krakowie, ul. św. Jana 1. 3.
We środę dnia 28 lutego 1912 r. i w dniu następne o godzinie 9 rano
będą sprzedane:
Pianino firmy Ant. Petrof, maszyna do szycia
nożna — tudzież urządzenie domowe.
Kraków, dnia 26 lutego 1912.
Blizsze szczegóły na tablicach w hali umieszczonych.